

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
pol. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—.

Ne bom služil!

Življenje je stalna borba dveh svetov, vedni boj neba s peklom. Še pred početkom nafavnega življenja — tako govori sv. pismo — je bila borba dobrih angeljev z hudimi: Ne bom služil Bogu! je zaklical Lucifer in se je v svoji sebičnosti izneveril Stvarniku. Kdo je višji kakor Bog? je vprašal Mihael in je izvršil božjo sodbo nad izdajalci.

Borba dobrih duhov s slabimi se ponavlja v našem naravnem življenju zopet in zopet, ponavlja se v življenju poedinca in celega naroda: zgodovina človeštva je v svoji vsebini nadaljevanje borbe dobrih angeljev s slabimi.

Kaj je človeško življenje drugega, kot iskanje, padanje in vstajanje, rast v spoznavanje resnice? Tudi narodi iščejo pota in cilje, ustvarjajo v jasnosti veličastne dokaze svojega zdravja, a že se v njih porodi druga misel, prvi nasprotna, da tudi zaživi navidez močno življenje, v resnici pa trga in podira delo prve misli. Poglejmo srednji in novi vek v njuni vsebini! V srednjem veku mirno in ustaljeno življenje v misli dobrih angeljev: „Bog hoče!“ je zaklical papež v strahu za sveto deželo. In klic je zagrabil množice in jih navdušil za križarske vojne. Zapustili so dom in zemljo in hiteli v boj za sveto deželo. Pomislite na otroški križarski pohod! Kaj je moralo živeti v tedanji mladini, da se je iztrgala varuštva starišev in hotela v borbo! V istem času je živel umetnost, ki je človeški rod ne bo več dosegel. Michelangelo, Raffael Santi in vrsta drugih ustvarjajo čudeže lepote, katere zamaknjeno občuduje sodobno človeštvo. Sv. Tomaž Akvinski, sv. Avguštin zaslutijo v svojem poglobljanju v življenjske skrivnosti resnico, iz katere živi še sodobno ljudstvo. — A že se poraja protimisel, najprej skromna in neznana in počasi se razpase bohotno v vse življenje človeške družbe.

„Ne bom služil!“ je klic novega veka. V misli, da je vera zasebnikova zadeva, se hoče otresti verskega občestva, svoje znanstveno delo usmeri na lastno korist, išče si pravice in dolžnosti le iz sebe, izgubi veliki pogled v nadnaravno resnico in lepoto. Tako izgubi gospodarstvo izpred oči cilj obče koristi in začne služiti le koristi posameznikovi, državo si podredi absolutni vladar in jo smatra le za sredstvo sebi, verske sekte in krive vere trgajo organizem vernega ljudstva. To je vsebina zgodovini, ki govori o samovladarjih, o rojstvu gospodarskega kapitalizma, verskih bojih — o francoski revoluciji. Svoboda in enakost, to je novi klic, ki pa mora seveda izzveneti v kri in požar.

Človeštvo se razdeljuje v razred siromakov in kapitalistov, država se mora ponižati v služkinjo zasebne koristi, versko brezbrizje in odpad od vere sledijo, vse življenje se poplitvi. In bolezen raste in okuži ves organizem človeštva. Končno izzveni razdrapanost človeškega življenja in hotenja v strašno disharmonijo svetovne vojne.

„Kdo je kakor Bog?“ je novi klic po zdravju. Sodobno človeštvo hoče nazaj v lepšo misel. Danes je to hotenje sicer še iskanje v temi, a slejkoprej vzraste zavestna misel v vsej svoji sili. Danes hoče človeštvo v različnih akcijah — tako v katoliški akciji — poglobitve, nove temelje polaga družabnemu redu, v kulturno, gospodarsko in politično življenje hoče več zdravja in več vsebine. V temi išče in zato pada danes še v ekstreme: v bolševizmu hoče človeštvo izločiti delo zasebnika-kapitalista in na njegovo mesto postavlja de-

lavski proletarijat, v fašizmu proglašajo državo za najvišjo organizacijo, kateri naj služi v njej vse. Nova misel pronica v vsako družbo, v vsako organizacijo. Tudi v Zvezo narodov! Saj je nedavno govoril Briand na seji, da je sedanja gospodarska kriza le sad sebičnega gospodarstva posameznih in da ji bo rešitev v novi moralni podlagi.

V boju za kulturno avtonomijo.

Manjšine želijo Evropi miru. — Kulturna avtonomija na Estonskem je rodila zadovoljive uspehe. — Kdaj uvidijo koroški Nemci kratkovidnost svoje dosedanje politike?

2. Predpogoji za razorožitev in pomirjenje Evrope.

Prihodnje leto se bo v okvirju Zveze narodov v Ženevi sestala razorožitvena konferenca, ki naj najde pota, kako naj se oboroževanje držav omeji na najmanjšo mero. Znano je, da se države z mrzlično naglostjo oborožujejo. To mora dovesti do nove vojne, ki bi bila še veliko strašnejša kot minula in bi Evropo pripeljala na beraško palico.

Nerešena manjšinska vprašanja so ena največjih nevarnosti nove vojske, ker vsaka država materinega naroda sočustvuje z usodo svojega narodnega dela, ki živi kot manjšina v drugi državi. Čim žalostnejša je ta usoda, tem večje je sočutje in tem večja je nevarnost vojnih zapletljajev.

Zato je letošnji kongres evropskih manjšin, ki si po svojih načelih stavi nalogo, da dela na rešitev manjšinskih vprašanj mirnim potom v okvirju držav, v katerih manjšine bivajo, in izključuje vsako obravnavanje rešitve drugim potom, porabil priliko, da pokaže državam glavni predpogoj za doseg razorožitve in pomirjenja Evrope. Ta predpogoj je rešitev manjšinskega vprašanja.

Razpravo o tem je otvoril najgloblji poznavalec in mislec manjšinskih problemov, letlandski Nемеc dr. Schiemann:

Vsako leto se shajajo zastopniki evropskih držav z zastopniki drugih držav sveta in si med seboj zagotavljajo, da hočejo mir. Pa četudi nočejo nove vojske, vendar ženejo neizogibno v novo vojsko, ker nočejo spoznati, da slonijo skupnosti, ki jih zastopajo, na trilih podlagah. Taka trhla podlaga je mnenje, da mora vsaka država biti zase gospodarska enota, ki brez ozira na sosednje države skuša izravnati produkcijo in konsum (pridelovanje in porabo). S tem povzroča nasprotstva sosednjih držav, ker se gospodarstvo v sedanjem času ne more omejiti na meje ene same države.

Druga trhla podlaga je mnenje vsake evropske države, da je nositeljica ene same določene narodne kulture in da je zato njena posebna in sveta naloga, vse prebivalstvo države združiti v eni narodni kulturi. (Prejšnji koroški deželni glavar je rekel: vse prebivalce narodno mešanega ozemlja na Koroškem združiti v eno izravnano kulturo.) V vsaki evropski državi živi na tisoče ali milijone ljudi, ki imajo svojo narodno kulturo, katero hočejo ohraniti in razvijati. Če se te ljudi v tem silo in zvijačo ovira, če se jih sili sprejemati tujo kulturo in lastno zatajevati, če se jih zavoljo pripadnosti k njihovi narodnosti preganja ali ponižuje, če se jih izključuje od sodelovanja pri državnih nalogah, če se njih gospodarski obstoj ogrožuje, potem se rodi sovraštvo, ki onemogočuje mirno sožitje v državi. Vsi, ki pripadajo drugi narodni kulturi (manjšini), imajo v drugih državah brate, ki to posiljevanje svojih sonarodnikov čutijo kot težko krivico, kar rodi sovraštvo do države, ki dela krivico.

Tudi nate, koroški slovenski rod, je stavljeno isto vprašanje. Kdo je kakor Bog? Vsak izmed nas naj odgovori! Naj odgovori poslanec in duhovnik, prosvetnik in zadrugar, kmet in obrtnik in trgovec, oče in mati in otrok. Poslušaj klic bolnih po zdravju, nesrečnih po sreči, jokajočih po veselju in tolažbi! Daj, pridruži se še ti, da boš še ti zdrav in srečen!

V vsaki evropski državi se neguje po gospodarskih interesih in po kulturnih idealih razgret nacionalizem, ki se časti za največjo čednost, če se najbolj ko mogoče hrupno slavi. Kar se pa v lastni državi slavi, je pregreha, če druga država isto dela. Tako se ustvarja nasprotstvo, ki vsebuje sovražnost, četudi se govori o miru. Pravičnost in objektivnost se smatra kot omejevanje domovinske ljubezni, kar se mora pobijati.

Pri takih razmerah delati na razorožitve držav je nemogoče. Te razmere se morajo najprej preurediti. Zato je treba novega duha. Vsa zmešnjava sedanjega časa prihaja od tega, da države vodi še stari predvojni duh, ki pozna le državo a ne tudi narodov. Stojimo pred silni-

Pri glavobolu, živčnih, revmatičnih in protinastih bolečinah učinkujejo Togat-tablete hitro in zanesljivo. Če tisoči zdravnikov zapišejo to sredstvo, ga morete tudi Vi kupiti z zaupanjem! V vseh lekarnah. Cena S 2,40. 1/3

mi pretresljaji socialnega življenja. Vsi čutimo, da pride nekaj novega. To novo bo znosno, če se bodo države omejile na skrb za red, gospodarstvo razširile preko svojih mej in priznavale narodne skupnosti, ki vsaka po svoje skrbi za kulturni razvoj vseh svojih delov.

Drugi govornik, Slovenec dr. Besednjak, razpravlja o vprašanju, kaj bolj zagotavlja državam mir, ali orožje ali odstranitev vseh vzrokov, ki povzročujejo vojske.

Največ govori o zdravju bolnik. Če državnik danes toliko govorijo o miru, je to zelo sumljivo znamenje za trajnost miru. Da se v sedanji Evropi nekaj godi, kar ogroža mir, vsi priznavajo, zato se vseh držav polaščuje nemir in negotovost. Države se oborožujejo ena bolj kot druga. Kaj je povod temu? Glavni povod vidi govornik v nerešenem narodnostnem vprašanju. Države, ki imajo narodne manjšine, a jih hočejo kulturno izravnati z večinskimi narodom, se bojijo držav, v katerih imajo manjšine svoj materni narod, da bi jih ta ob ugodni priliki ne skušal odtrgati od države. Predpogoj pomirjenja med državami je tedaj pravična rešitev manjšinskega vprašanja. S tem odpade državam z manjšinami strah pred sosedi; sosedi spet nimajo povoda misliti na rešitev svojih narodnih delov v tujih državah, ker se z njimi ravna pravično. Z rešitvijo manjšinskega vprašanja odpade tedaj vsak moralno upravičljivi vzrok oboroževanja in razorožitev je dosegljiva.

Tehtne razloge dr. Besednjaka je podčrtal še Katalonec dr. Estelrich, ki je povdarjal, da manjšine obsojajo vsako vojsko, a tudi vzroke vsake vojske; prej da preneha oboroževanje, morajo prenehati vzroki oboroževanja; sedanji položaj gotovih evropskih manjšin povzroča moralno oboroževanje, ki vede do vojske. Zagotovitev kulturne, duhovne in narodne osebnosti daje politično varnost; zato je prva na-

loga politikov, da odstranijo vse, kar se je razdor med narodi.

3. Pet let kulturne avtonomije na Estonskem.

Že prvi kongresi so priporočali rešitev manjšinskih vprašanj potom kulturnih avtonomij. Edino na Estonskem (zapadno od Rusije) se je posrečilo tako ustvariti. Zato zanima posebno nas, kako se tam avtonomija obnese. Poročevalec poroča, da se je pri obravnavanju avtonomije večinski narod najbolj bal posledice, da bi Nemci avtonomije ne zlorabljali v politične namene. Pet let obstoja je Estoncem dokazal, da je bil ta strah neupravičen, razvila se ni ne irenta in tudi ni nastala država v državi, nasprotno se je zgodilo: z upeljavo avtonomije so se kulturne zadeve manjšine izločile iz političnega boja. Manjšina se je bala, da bi se je z upeljavo avtonomije ne izločilo od soodločevanja in upoštevanja pri državnih nalogah. Tudi to se ni zgodilo. V kulturni avtonomiji so združeni vsi Nemci (100%). Vzdržuje se ne na podlagi prostovoljnih prispevkov, ampak na podlagi določenih prispevkov, kar zagotavlja trajno vzdrževanje. Večinski narod povdarja in tudi praktično izvaja svoj desinteresement (nebržnost) na kulturnih zadevah manjšine, tako da je manjšinsko kulturno življenje izključna zadeva manjšine.

Že iz tega kratkega poročila vidimo, da je bila naša pot pravilna. Nemci pri nas so se bali, da bi se z upeljavo avtonomije ne razvila irenta. Da ta strah pobijemo, smo hoteli, da so v avtonomiji Slovenci vseh strank, tudi soc. demokrati in od Landbunda, četudi bi imeli večino. S tem bi bili vsi Slovenci v avtonomiji, torej 100%. Zahtevali smo tudi, da večinski narod prepusti vse kulturne zadeve manjšini, tako da se njemu ni več treba brigati za nje. Estonski vzgled kaže, da smo imeli prav, ko smo zahtevali, da ne sme biti dvojnih šol za enake slovenske otroke.

Zanimivo je bilo poročilo zastopnika ruske manjšine na Estonskem, profesorja Kurčinskega, da hočejo tudi Rusi upeljati avtonomijo. Navaja dve glavni težkoči, prva, da se zbere vse Ruse, ki so razcepljeni na več strank, druga, da se pridobi sredstev za vzdrževanje. Prvo se bo posrečilo, pa tudi drugo, ker avtonomne ljudske šole vzdržuje itak država, drugo pa ne stane veliko; on računa na približno 7000 šilingov.

Spet vidimo, da si tudi Rusi ne morejo predstavljati avtonomije za eno samo stranko, ampak za vse Ruse.

Potentakem je pač jasno, na kateri strani leži krivda, da pogajanja za našo avtonomijo niso privedla do uresničenja in da je naše manjšinsko vprašanje nerešeno kljub določbam manjšinskega varstva. Zato nimamo najmanjšega povoda, da bi spreminjali svoje stališče.

Obravnavalo se je še važno vprašanje o medsebojnih stikih med manjšino in maternim narodom in sicer o praktični izvedbi stikov. Poročal je predsednik dr. Wilfan sam. A o tem ob prvi priliki.

Iz poročil vidite, da je kongres končal znanstvena razmotrivanja o manjšinskih vprašanjih in se je že lotil praktičnih nalog na podlagi pridobljenih načel in s tem še povečal svojo važnost, katere nobena država ne bo mogla prezirati.

Po porazu avstrijskega fašizma.

Že v oktobru lanskega leta je Heimwehr pripravljaval revolucijo, ki pa jo je inozemski tisk predčasno razkril. V zadnjem času so voditelji Heimwehra postajali čedalje bolj nestrpni in še na neki seji v januarju so razpravljali o tem, ali bi se ne dali spori med voditelji poravnati s tem, da bi se enega voditeljev imenovalo za diktatorja. Kot stari vojaki so zahrepeneli po prasketanju strojnic, pokanju pušk, po salvah, žičnih ovirah, po dajanju povelj, ki se jim mora vsakdo pokoriti. Vse to se jim je izpolnilo v noči od sobote na nedeljo. In sicer v Judenburgu, Leobnu, Kapfenbergu in Knittelfeldu.

Kot vzorec jim je služil fašistični „pohod“ v Rim. Njihov strateški načrt je bil, da se polastijo najprej oblasti v Štajerski in Zgornjeavstrijski, obvestijo nato „kamerade“ na Koroskem in drugod — koroški Heimwehrovci so bili menda zbrani že v Wolfsbergu in sicer po številu 1800 — ter marširajo proti Dunaju, katerega prisilijo če treba tudi z lakoto, da se jim poda. Pohod so naznanili s Pfrimerjevo proklamacijo, ki ukinja dosedanje avstrijsko ustavo, odstavi vlado in proglašča preki sod, in ga kon-

čali po dvanajstih urah z novo proklamacijo, v kateri jemlje Pfrimer slovo kot voditelj države in Heimwehra, da prepreči prelivanje krvi. Tako se je slavni pohod na Dunaj končal precej klaverno: generali heimwehrovske armade so v ječah in čakajo, da jih sodi država, katero so hoteli sami vladati, glavni komandant Pfrimer je zbežal v Jugoslavijo in jo prosil gostoljubja kot politični begunec, armada je v polpolnem razkolu in njen razpust na državni ukaz pred durmi. Kdo je kriv tako klavrnemu zaključku? Heimwehri pravijo, da je odpovedala njihova vojaška organizacija, socialdemokrati trdijo, da je odločil strumni nastop Schutzbunda, vlada končno pripisuje zmago orožništvu in vojaštvu.

Avstrijska vlada je nazvala Pfrimerjevo vstajo zločinsko početje, plod zločinske lahkomišelnosti izdajalcev, ki ga je treba z gnusom in studom obsoditi. Tudi ves avstrijski tisk obsoja danes fašistični puč — radovedni bi bili mi samo na njegove besede, ako bi se puč bil posrečil — in napeljuje vodo na svoj mlin, ko pravijo, da so edino žalostne gospodarske razmere vzrok predrzemu in neumnemu početju. Morda bi bilo nekoliko več odkritosti pri tem res na mestu, ker baš danes dvomimo, da bo inozemstvo bolj pripravljeno pomagati naši državi s sredstvi proti naraščajočemu nezadovoljstvu. Saj govorijo vsi inozemski listi, da je heimwehrovski puč Avstriji silno škodoval, čeprav ga je vlada v kratkem času zatrla. Verjetno je, da se bodo sedaj pogajanja za posojilo še bolj zavlekla in da bodo stavljeni poleg gospodarskih pogojev tudi politični. Zadnja poročila potrjujejo docela našo misel.

Avstrijski fašizem je napravil državi s svojim pučem le slabo uslugo. Posledice bomo nosili vsi državljani.

Podonavna konfederacija namesto carinske unije.

„Lidove Noviny“ poročajo, da se vrše v Ženevi neoficielni pogovori, na kakšen način naj se izvede ožje politično in gospodarsko zблиžanje med malimi državami v Evropi in še posebej med malimi državami srednje Evrope. Upamo — tako nadaljuje češki list —, da bodo vzeli čehoslovaški politiki iniciativo v tej zadevi v svoje roke. Neodpušljivo bi bilo, če bi v sedanjem izredno ugodnem trenutku zamudili priliko za izvršitev tega poizkusa. Popolnoma izključeno pa bi bilo, da bi bil sedež podonavne federacije na Dunaju. Če bi prišlo do federacije, bi morala veljati v njej brezpogojna enakopravnost za vse njene člane. Sedež federacije bi se moral premeščati v gotovih razdobjih v posamezne države, ki bi bile članice federacije. — Verjetno je, da bo Avstrija baš v teh dneh, ko je zaigrala še zadnje zapanje pri svojih upnikih, pristala tudi na to zahtevo Francije in pritrdila carinski uniji z nemškimi sosedomi.

Posojilo Avstriji. Ženeva je stavila pogoje, ki so trdi dovolj: Avstrija naj postavi za prihodnje leto aktiven proračun in naj ga predloži Zvezi narodov. V letu naj si prištedi 179 milijonov šilingov, če noče, da se ji posojilo odkloni in za ureditev starih dolgov določi nov finančni kontrolor. Zvezni kancler, ki se nahaja trenutno še v Ženevi, je stavil predpogoj, naj se Avstriji dovoli že v naprej posojilo 250 milijonov šilingov. Ženevski diktat sprejema avstrijska javnost z deljenimi čustvi: Medtem ko je Landbund za brezpogojno štednjo, izjavlja dunajska „Reichspošta“, naj se določi le take žrtve, katerih upravičenost bo ljudstvo najbolj uvidelo in najraje nosilo. Socialdemokratska „Arbeiter-Zeitung“ piše: Če zahtevajo inozemski kapitalisti, naj se pred posojilom uredi državni proračun in dokaže plačilna možnost države, potem je to njihova pravica. Ne briga jih pa, kako si hoče država denar prištediti, to je naša notranja zadeva. — Menimo, da bo naša država morala ugrizniti v kislno jabolko in seči z reformami globoko v upravni aparat in ga skrčiti na najpotrebnejše in da bo moralo tudi ljudstvo doprinesiti marsikatero žrtev za obstoj ogrožene države. Inozemski upniki postajajo napram Avstriji vedno bolj nezaupljivi in zdi se, da se dobro zavedajo, da je Avstrija popolnoma v njihovih rokah.

Zadnje novice o posojilu. Zvezni kancler se je vrnil iz Ženeve in namerava predložiti ženevske pogoje za posojilo ministrskemu svetu. Če jih ta ne odobri, je pričakovati demisijo vlade. Pogoje, ki se tičejo predvsem štednje v državi, bo morala nato odobriti nova vlada. Več o pogojih ni znanega, govori se pa, da po-

segajo globoko v naše narodno gospodarstvo in bodo zahtevali velike žrtve.

K volitvi zveznega predsednika dne 18. oktobra. Socialdemokrati so izjavili kljub prizadevanju ostalih strank, da obstojajo na terminu, določenem v zakonu in da niso za preložitve volitev. Volitev bo torej 18. oktobra. Kandidatov za predsednika je prijavljenih dosedaj pet: krščansko-socialci kandidirajo sedanjega predsednika Miklasa, socialdemokrati dr. Rennerja, avstrijska gospodarska stranka dr. Udeja, komunisti tajnika Kopleniga, Heimatblock generala Hülgertha. Landbund in velemenci niso postavili svojih kandidatov in bodo volili enega meščanskih kandidatov. Dosedanji izgledi so ti, da pride med obema kandidatom velikih strank do drugih volitev. Nedvomno bo tudi fašistovski puč vplival na volilce. V listi kandidatov je mala ironija, da sta dva rojena Slovenca — kandidat avstrijske gospodarske stranke in komunist. No, morda pridemo tako do besede?

Komunisti na Madžarskem na delu. Pretekli teden so izvršili komunisti strašen atentat na brzovlak, ki vozi na progi Budimpešta—Dunaj. V trenutku, ko je vozil vlak preko nekega železniškega viadukta kakih trideset kilometrov od Budimpešte, je nastala eksplozija. Vlak je bil baš sredi dolgega viadukta, ko je most med silnim treskom zletel v zrak. Lokomotivo, poštni voz in pet spalnih vozov je vrglo najprej v zrak, nato pa so se zrušili v globočino 100 metrov. Od ostalih šestih vagonov so trije obviseli nad prepadom, zadnji trije pa so skočili s tira. V vlaku je bilo okrog 120 potnikov, večina iz Carigrada, Beograda, Aten in Sofije, ki so potovali v Nemčijo in Francijo. Od vagonov so ostale same razvaline. Pri eksploziji je bilo ubitih vsega 29 ljudi, 15 hudo ranjenih se bori s smrtjo, 30 je lažje ranjenih. Na licu mesta so našli listek, v katerem grozijo atentatorji, da bodo s takimi atentati na vlake nadaljevali. Vlada je nato mobilizirala vse čete, orožništvo in policijo in strogo zastražila vse železniške objekte, kolodvore, proge, mostove, stražnice. To atentat je delo komunistov, ki skušajo splošno krizo izkoristiti za svoje politične namene in s takimi atentati izzvati med ljudstvom še večje razburjenje. Policiji se je posrečilo odkriti atentatorja na podlagi grozilnih pisem. Atentator je vodilni madžarski komunist, proti kateremu se je že več mesecev vodila preiskava.

Inflacija v Angliji. Anglija doživlja težke dneve: zlati zaklad angleške državne banke, ki je držal višino funta šterlinga, je pošel in angleški denar drži samo še postavni kurz. Vlada je zaprla borzo in prepovedala notiranje funta šterlinga, ljudstva se polašča strah pred popolnim razvrednotenjem denarja in zato kupuje vse vprek. Vlada se posvetuje o najnujnejših ukrepih, zvišala je obrestno mero, nadalje namerava zvišati carino za celo tretjino in izdeluje poseben gospodarski program v rešitev angleškega gospodarstva. Angleške razmere močno vznemirjajo vse sosede: Nemčija namerava zapreti svojo borzo in postriti devizne odredbe, danska in ogrska borza sta zaprti, Amerika sklicuje veliko gospodarsko konferenco. Angleško gospodarstvo doživlja najtežje dneve svoje zgodovine.

Proti brezposelnosti v Nemčiji. Vlada se je bavila z vprašanjem, kako podpre naseljevanje brezposelnih na malih posestvih in k naselitvi izdelala načrt, s katerim upa do vigredi naseliti do stotisoč delavcev. Tako bi odpadla počasni podpora brezposelnim in država bi si prihranila 70 milijonov mark. Tako malo posestvice bi veljalo do 2000 mark. Socialdemokrati so predložili kanclerju svoj načrt k reformi podpore brezposelnim. Kancler jim je odgovoril, da namerava vlada s svojim novim gospodarskim načrtom poseči tudi v socialno-politične odredbe. Govorilo se je tudi, da bi se plačevala podpora delno v naturalijah, živilih, čemur se socialdemokrati protivijo.

Črni dnevi v Ameriki. Severno Ameriko skrbi, kako bo preživela zimo. Krize, kakor je sedanja, Zedinjene ameriške države še niso doživele. Velikanske žitne zaloge ameriških farmarjev, nadprodukcija v industriji pomenita brezposelnost ogromnega dela delavstva in obubožanje še večjega števila majhnih posestnikov. V najnovejšem času se je pridružila temu še kriza hišnih posestnikov, ki ne morejo odplačevati svojih dolgov in niti obresti, ker nimajo najemnikov. V enaki krizi so gostilničarji, ker ljudje polovico manj jedo

in pijejo. Zato odpuščajo natakarije ali dajejo daljše neplačane dopuste. To zimo bo najmanj 7 milijonov brezposelnih. Na stotisoče inozemskih delavcev se je že vrnilo v Evropo. Ljudstvo zahteva odpravo prohibicije, ki stane državo 1,2 milijarde šilingov letno. Dovolitev vina in piva bi zaposlila stotisoče oseb in velike zaloge žita bi se lahko uporabile za proizvodnjo piva. Vrednosti na borzi padajo dalje. Trgovinska bilanca izkazuje 3,6 milijard šilingov deficita, dočim je bila v letu 1929 za isto vsoto aktivna. Odlični strokovnjaki svetujejo, naj se ustavi izdelovanje strojev in omeji njihova uporaba, da se more zaposliti več delavcev.

Kako presojava bodočnost. Menda ga ni več politika ali gospodarja, ki bi upal govoriti o izboljšanju položaja v doglednem času. Tudi zastopniki držav v Zvezi narodov so črnogledi. Tako je nedavno izjavil celo že švicarski zastopnik, da je tudi Švica prisiljena zvišati carino na uvoz, oziroma določiti kontingente uvoznega blaga. Nikdo nam ne more zameriti — tako je govoril — če zavarujemo svoj trg, kajti izgledi za prihodnja leta so temni. — Tudi Anglija je uvedla v najnovejšem času visoko carino na uvoz. — Splošno je opaziti, da se države pričenjajo zapirati pred sosedi in stremijo za tem, da gospodarstva osamosvojijo. Dokaz več, kako plitvo je bilo medsebojno zaupanje med državami. Gorje samo državam, ki so danes vezane na inozemstvo! Neizprosna je njihova usoda.

Li je Cerkev z novim sporazumom priznala fašizem? Vatikanski „Osservatore Romano“ piše tozadevno: Sv. Oče se ni samo v encikliki o Katoliški akciji, temveč tudi ob drugih prilikah jasno in svečano izrazil o pravicah sv. stolice in Cerkve ter je stalno in odločno protestiral proti vsemu, kar se je storilo proti tem pravicam, to je glede krščanske vzgoje mladine in Katoliške akcije. Cerkev se z zadnjim sporazumom ni zdaleč odrekla pravicam do vzgoje mladine v krščanskem duhu, ki ne more biti fašističen. Rešila je s sporazumom, kar se je rešiti dalo.

DOMAČE NOVICE

Naš odgovor. „Freie Stimmen“ z dne 17. septembra so kratko posnele poročilo naše manjšine na ženevskem kongresu, kakor ga je objavil naš list v 36. številki. Dodajo pa tako narodno pripombo, da je niti neinformiranim Ukrajincem ne prisojamo. Zato je vsaka nadaljna beseda odveč.

Narodna šola v Št. Rupertu otvori z 3. novembrom šestmesečni gospodinjski tečaj, v katerem sprejema gojenke, ki si žele poleg strokovne tudi srčno izobrazbo. Prijavijo se naj do srede oktobra vodstvu narodne šole.

Hodiše. (Vojska.) Dve državi sta se zbili. Bil je silno hud boj na življenje in smrt. Ena država je oslabiljena, druga pa mrtva. Kaj se je zgodilo? Vsled slabe ajdove paše so čebele ene države napadle sosednjo. Ni trajalo dolgo in nek posestnik zapazi, da mu naenkrat umira ves čebelni rod nad 40 sodov. Dal je takoj preiskati nekaj mrtvih čebel in satov. Posledica je bila sodnijski pregled par dni navrh. Nadaljno bo sledilo. Kaj so zadali čebelam, ne povemo, da še drugi ne storijo podobne in zlobne neumnosti, ki povzročajo le jezo, prepir in stroške.

Sele. (Lov na medveda.) Medved je postal prava nadloga za naš kraj. V torek 15. sept. so našli drvarji na Košutnikovem blizu skupaj kar 7 ovc zadavljenih. Ker je bila ena še topla, jo je moral kosmatinec še le ravnokar daviti. Čez noč je pojedel dve ovci od teh. Tek ima torej prav dober. Naslednji dan se je zbrala četa 26 lovcev, ki so z gonjači skušali roparja obkoliti. Pa bilo jih je premalo, da bi obkolili tako velik okoliš. Medved izvrstno obvoha in se lovcu previdno izogiblje. Lov je bil zato brezuspešen, le nekaj medvedove dlake sta si dva lovca shranila za spomin. Želimo, da bi bil kmalu kateri lovec tako srečen, da bi si mogel za bodočo zimo, ki obeta biti mrzla, oskrbeti cel medvedji kožuh.

Hodiše. (Poroka.) Poročil se je priljubljeni in delavni tajnik našega društva Janez Schöttl z izbornim društveno igralko in cerkveno pevko Pavlo Habich. V raznih igrah sta si na odru stala nasproti v glavnih vlogah kot mož in žena ali pa kot taka, ki sta si vrgla oči eden na drugega. Iz igre je postala resnica, skupno bosta gospodarila celo življenje na nevestinem domu na Rutu. Bog jima daj obilo solnca zakonske

sreče. Zvezdi, ki ju je „vodila“ v zakon, pa naj ohranita v novi ljubezni staro ljubezen!

Šmihel. (Nesreča.) Pretekli teden se je zgodila pri nas nesreča, ki je sicer redka. Ferra Karl je vozil domov otavo. Pri vožnji se mu je razsulo kolo in padel je z voza tako nesrečno, da si je zlomil tilnik. Na polju so mu podelili poslednje olje in je še tam umrl. Bil je vdovec in zapušča tri nedorasle otroke.

Libuče pri Pliberku. (Ogenj.) V pondeljek, dne 31. avgusta, je izbruhnil ob 10. uri ponoči požar pri Žrebelniku in sicer v skednju. V par trenutkih je stala hišica in hlev v plamenu. Pretresljiv pogled se je nutil sosedom, ki so prihiteli na pomoč: uboga mati je jokala in vila roke, v plamenih je ostal njen otrok ednajstletni Francej. Oče, ki je delavec v rudniku, je bil tačas na delu. Najpogumnejši so stali ob groznem ognju brez vsake moči. Požarni brambi se je posrečilo le še rešiti otrokovo truplo. Tudi ves letošnji pridelek je postal žrtev ognja. Uboga družina mora vzbujati v vsakem sočutje in usmiljenje. Tik pred zimo brez strehe in kruha. Zato se prosi usmiljena srca, naj z darovi olajšajo gorje in trpljenje uboge družine. (Tudi uredništvo je pripravljeno sprejemati darove na naslov Žrebelnikove družine. Op. ured.)

Kathreiner je ravno tako poceni kot pred enim letom.

Četudi so cene ječmena v zadnjem času vsled povišanja carine znatno poskočile, stane znana Kathreiner Kneipp-ova sladna kava ravno toliko kot pred enim letom. S — 85 za 1/2 kile — z ozirom na izbornost kakovost — popolnoma primerna cena.

Krčanje. (Ogenj.) Ta čas, ko je požarna bramba imela v bližnjem Grebinju svojo veselico — dne 13. t. m. — je pogorel pri Norcu lesen skedenj in velik hlev z vso krmo in žitom. Gospodar je igral pri sosedu, gospodinja je šivala v hiši, ko so ogenj zapazili. Na večer se je nabralo veliko ljudi, a niso mogli storiti drugega, kot gledati grozno uničevanje rudečega elementa. Z domašnjem vodo od Goleja so rešili nizko hišo z leseno streho. Dva velika kostanja sta tudi dobro varovala. Vzrok ni bližje znan, govori se pa o morebitnem maščevanju gosačev, ki bi morali iti iz bajte.

Drobiž zadnjega tedna. Celovško porotno sodišče je obsodilo na svojem jesenskem zasedanju 26letnega Karla Scharfa iz Forsta zaradi uboja na 2 leti težke ječe, Jožefa Jeroliča iz Roža zaradi cestnega rop na 1 leto težke ječe, 54letnega Franca Goriupa je oprostilo, 19letnega Jožefa Jäsenitschniga iz Kostanj zaradi uboja na 2 leti navadne ječe. — Koroška deželna vlada je stavila na zvezno vlado zahtevo, naj se razpustijo vse oborožene formacije in prepove nošnja uniforme. — Novi občinski red je izšel v zalogi „Kärntner Gemeindeblatt“. — Pretekli teden so vlomili v pisarne dež. kulturnega sveta in odnesli 500 nocev po dva šil. in 25 ducatov. — Stolni dekan dr. Janez Quitz je imenovan za stolnega prošta, novi ravnatelj celovškega bogoslovja je postal dr. Andrej Rohrachner, dosedanji študijski ravnatelj istotam. — Na Bistrici v Rožu se je obstrčil 18letni Herman Poschinger, sin tovarniškega uradnika. Vzrok je šolski neuspeh. — Na Bistrici v R. je umrla 77letna Kramarica, dobra slovenska mati in gospodinja. — Pri Čajni so našli turisti, ki so plezali na Dobrač, truplo nekoga Dollingerja, viseče na drevesu že nad leto dni. — Celovška kočna na mačenski planini je praznovala 25letnico obstoja. — Težko je obolel lesni trgovec Jože Partl, pd. Kosem na Mačah. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

DRUŠTVENI VESTNIK

Sanacija.

Danes saniramo vse vprek. Ženeva je pred dnevi hotela sanirati evropsko gospodarstvo in evropsko politiko, na Dunaju hočejo sanirati avstrijsko gospodarstvo in valuto, minister dr. Dolfuss se bavi neprestano s sanacijo kmetijstva, različne korporacije in organizacije rešujejo domove in zemljo in gozdove — no in naša Zveza bi rada sanirala naša društva. V Ženevi govorijo o carinah in razorožitvenih paktih, na Dunaju delajo obljube

in določujejo zasilne podpore ter podpirajo šiling, minister svari, naj se ne prodaja preveč živine, različne korporacije in organizacije pošiljajo proteste in resolucije. Medtem pa raste kriza naprej, države si pretijo z vojskami, avstrijsko gospodarstvo prihaja v vedno večje težkoče, domovi in zemlja se prodaja naprej in gozdovi sekajo kot včeraj, rod trpi in polšača se ga brezupnost.

Na kaj pozabljamo mi vsi? Na nositelja politike in kulture in gospodarstva, na človeka in njegovo sanacijo. On vendar dela politiko, sklepa pogodbe in napoveduje vojske, on piše knjige in riše slike, on kmetuje in trguje. Človek stoji za denarjem, banko, državo, knjigo, sliko, in tako tudi za inflacijo, konkurzom, revolucijo, za nevarno knjigo in grdo sliko. Zato mora biti jedro vsake sanacije ozdravljenje človeka!

In da govorimo sedaj o naši sanaciji in prepustimo Ženevi in Dunaju njihovo veselje. Vemo, da je naše kmetijsko gospodarstvo v zadregi, da kmetovanje ne nese „več“. Pravimo, do gine lepota našega podeželskega življenja, ker sili k nam tuja misel, ki ga zadržuje. Gledamo, kako se stavijo naši domovi na prodaj in se selijo družine. Vidimo, da se praznijo cerkve in da postajajo nedelje vsakdanje. Vemo, gledamo, pravimo in vidimo. Pozabljamo pa, da govorimo pri vsem tem o krizi in propadanju nas samih, ki smo gospo, darji, kmetje, ljudje. Mi smo v krizi in ne naše gospodarstvo, domovi, domovina, cerkev!

En sam dokaz! Kmetijstvo pričakuje rešitve od novih carin, zasilnih podpor, obljub, konferenc in posojil, ne vidi ali noče pa videti rešitve v sebi! Gospodar, vrni se nazaj k staremu računu svojega gospodarstva in ne zaračunavaj svojega dela za strošek, in tvoje gospodarstvo bo zopet „neslo“. Tvoj oče je živel, da je delal.

No in še drugi! V naših društvih je neko mrtvilo, naveličanost. Kod je vzrok? Nikjer drugod kot v nas samih in sicer v nas vseh in ne samo v enem ali dveh. In kod nam je rešitev iz mrtvila in naveličanosti? Nazaj k idealizmu, požrtvovanju, delu! In kako?

En sam recept je za sanacijo človeka: Moli in delaj! Dr. Seipel je povedal učenejši: v sanaciji duš.

GOSPODARSKI VESTNIK

Li moremo omejiti pridelovanje žita.

Dovolj je že nasvetov, naj se opusti ali vsaj omeji pridelovanje žita v naših goratih krajih. Njihova misel je pač ta, da naj se kmetija poslužijo istega načina kot trgovine in industrijski obrati: prilagodijo naj kmetije svoja podjetja trgu in njegovim zahtevam in naj proizvajajo samo blago, ki najde dobrega kupca. Trgovine in industrijska podjetja se ravnajo najbolj po konjunkturi na trgu, po njej omejujejo ali razširjajo proizvodnjo blaga, po njej rastejo ali padajo. Nikakor pa nevelja isto pravilo za kmete in vsak, ki daje take nasvete, ne pozna naših kmetijskih razmer.

Prvič govori za našo trditev dejstvo, da naša dežela ni izključno žitorodna pokrajina, ki bi v pretežni večini pridelovala žito in ga izvažala. Nasprotno! Naša dežela je glede žita pasivna. Pridela ga niti toliko, kolikor ga potrebuje za lastno potrebo. Nima torej pravega

50.000 šilingov dobitok.

IV. razreda tekoče razredne loterije je bil dobljen v dveh polovičnih srečkah. Posestnik prve, Štajerc, popolni vojni invalid, oče 5 otrok, ki skrbi še za svojo staro mater in je pred kratkim preстал težko operacijo, katere stroške delno še dolguje. Sedaj je za leta prost vseh skrbi. Drugi srečni, profesor na neki nižjeavstrijski srednji šoli, je izvedel o dobitku še le po ovinkih, ko je bival v počitnicah pri starših svoje žene. Njegovo veselje je brezmejno.

Srečke s številko 42.933 so iz

Geschäftsstelle J. Prokopp
Baden, Hauptplatz.

7

smisla, če govorimo, da je treba zmanjšati pridelok žita na korist drugim sadežem.

Najprej moramo pomisliti, da nam žito ne daje samo potrebne krušne moke, ampak da nam daje tudi potrebno krmo za našo živino; saj se vsa žitna slama porabi skoraj izključno za krmo goveji živini, kateri silno veliko za-

leže. Po krajih, kjer manjka travnikov, sta slama in detelja glavna krma v zimskem času. Takim krajem daje žitna slama važen del zimske klaje.

Razen tega ima pridelovanje žita še to prednost, da nam omogoči po dva pridelka na leto. Po žitu se da pridelati še zmeraj kak strnišnji sadež. Po pšenici pridelamo navadno še ajdo, ali strniščno repo ali zeleno koruzo. Prav tako pa tudi po drugem žitu. To pomeni za poljedelca veliko vrednost, zlasti za razmere in potrebe malega kmeta. Po strniščni ajdi se da kot tretji sadež za prihodnje leto sejati tudi še inkarnatka ali rdeča detelja. Na ta način se zemlja prav po vrtnarsko izkorišča, kar je za naša mala posestva največje vrednosti.

Vzrokoy je torej dovolj, da ne zapostavljamo važnosti, ki jo ima pridelovanje žita po naših krajih in da vemo ceniti nasvete proti pridelovanju žita, ki jih dajejo nevesči ljudje.

Pozabiti pa tudi tega ne smemo, da nam daje žito v svojem raznovrstnem zrnju in v otrobih važna močna krmila za razne živali in naposled tudi za perutnino. Ta panoga našega kmetijskega gospodarstva je pri nas morda le še preveč zanemarjena; in vendar bi lahko igrala perutnina s svojimi jajci in piščeti važnejšo vlogo v našem narodnem gospodarstvu.

Vsa naša prehrana, pa tudi prehrana naše velike in male živine je navezana na pridelovanje žita. Ali naj torej spričo vsehi teh prednosti še naprej govorimo o omejitvi žitnega pridelka na korist drugim sadežem? Kaj takega more zagovarjati le tisti kmet, ki ni kmet in ne pozna razmer in potreb na naši kmetiji. Pridelovanje žita je danes važen pogoj za obstanek naše živinoreje po deželi.

Pregledovanje plemenskih bikov v jeseni 1931.

Letošnje pregledovanje se vrši za sodnijski okraj Šmohor dne 7. oktobra, Borovlje 1. in 2. oktobra, Celovec 20. in 21. oktobra, (Bilčovs 19. oktobra), (Žihpolje, Kotmaravas, Vetrinj 2. oktobra, Grabštanj 6. oktobra, Pokrče in Tinje 7. oktobra, Radiše in Medgorje 22. oktobra). Za sodnijski okraj Podklošter se vrši pregledovanje 3. oktobra, okraj Rožek 29. in 30. septembra, Beljak 14. oktobra. V sodnijskem okraju Pliberk pregledujejo dne 12. in 13. oktobra, Dobrlavas 3. oktobra, Železna Kapla 19. oktobra, Velikovec (Djekše) 1. oktobra, (Šmarjeta) 5. oktobra, (Trušnje) 5. oktobra, Sv. Neža, Ruda, Šmiklavž 8. oktobra, Vovbre in Grebinj 15. p. m. Natančnejše podatke je razvideti na občinskih tablah.

Gorjanskim posestnikom, ki so prosili za subvencijo v okvirju podporne akcije za popravilo gnojišč in hlevov, naznanja kulturni svet, naj mu sporočijo, ako poprave še niso dogotovili, da se jim termin podaljša do 1. oktobra 1932.

Deželni kulturni svet obljublja podporo gorjanskim posestnikom pri nabavi plemenskih ovnov koroške pasme. Proti predložitvi plačnega računa dovoli kulturni svet 20% kupne cene, prevoznih stroškov in stroškov za ogled kot podporo, katero takoj izplača v denarju. Posestniki se morajo zato obvezati, da ohranijo ovna vsaj tri leta; podporo se daje vsakemu posestniku samo za enega ovna. V prošnji, ki naj se dopošlje kulturnemu svetu, se mora navesti tudi pošta in železniška postaja proslilčeva.

Jesenski molzni tečaj kulturnega sveta se prične na Tancenbergu 23. novembra in traja do 14. maja 1932. Predavalo se bo o molži, krmiljenju, reji telet, o mlekarstvu, gnojenju itd. Prosilci morajo biti stari vsaj 16 let in plačujejo mesečnih 50 šil. V izrednih slučajih se dovoli izredni popust ali oprostitev. Prošnje je nasloviti na kulturni svet do 31. oktobra in priložiti spričevalo o dosedanji zaposlitvi v kmetijstvu, šolsko in od občine potrjeno npravstveno spričevalo.

Borza. Dunaj, dne 22. sept. 1931. Dinar 12,53; nemška marka 167,90; čehoslov. krona 21,03; pengö —; zloty 79,43; lira 37,175; švic. frank 138,59; franc. frank 27,82; špan. pesetas 64,52; angl. pfund 34,52; dolar 709,95 šilingov za 100 kom.

Kdor svoj narod zataji, greši zoper 4., 5. in 8. božjo zapoved!

RAZNE VESTI

Mladi Rothschild postane duhovnik. Mistični slučaj Terezije Neumann iz Komersreutha, ki krvavi ob gotovih časih kakor Kristus, svet še vedno zanima. Zadnji čas se je preselila v Speyer, kamor jo je povabil tamošnji škof. Te dni pa bo krstil župnik v Komersreuthu mlado članico bogate Rotschildove družine za katoličanko. Njen brat se je dal krstiti že lani in študira sedaj bogoslovje. Črez dve leti bo posvečen v duhovnika. Brat in sestra sta se dala krstiti pod vplivom Terezije Neumann. Res redek slučaj, da se milijarder odpo-ve posvetnemu življenju.

Vročina na solncu. Zvezdoslovec John je zbral nedavno vse podatke in vse človeško znanje o solncu. Od časov, ko je zvezdoslovec Herschel trdil, da je solnce obljudeno, je napra-

vilo zvezdoslovje velik korak naprej. Zdaj vemo, da vlada na solčni površini vročina 6000 stopinj, kar je pa še mraz v primeri s temperaturo v solčnem jedru, katero ceni zvezdoslovec Edington na 29 milijonov stopinj.

Zviti Šiman.

Šiman pride pozno domov.
„Koliko je ura?“ vpraša osorno žena.
„Šele deset, dragica,“ se laže Šiman v strahu.

V tem trenutku bije ura eno.
„Poglej, Janez, kako si se zlagal. Ali ne slišiš ure? Pravkar je bila eno!“ pravi žena in pripravlja metlo.

Šiman pri vratih: „Saj mora samo enkrat udariti. Ničle ja ura nikdar ne bije.“ In Šiman izgine.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Štebnu pri Beljaku, registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši

v nedeljo, dne 4. oktobra 1931 ob 3. uri popoldne v pisarni v Štebnu

po sledečem sporedu:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Odobrenje rač. zaključka za leto 1930.
3. Čitanje zapisnika o izvršeni reviziji 1930.
4. Poročilo načelstva, ozir. nadzorstva.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako ob določeni uri ne bo navzoč deseti del zadrudnikov, se vrši pol ure pozneje občni zbor brez ozira na število navzočih zadrudnikov.

K. udeležbi vabi NAČELSTVO.

134

V treh dneh

nekadilec

Pojasnila brezplačno!

Sanitas-Depot, Halle a. S. 355 Z. (Deutschland).

Oekonom-mlin,

ki ne zakleji, ne zamaže, zmelje oves brez ovire, ki predela 16 vagonov žita, ne da bi bilo treba nabaviti nove kamne, ima zahvaliti svojo vsestransko uporabnost tem odlikam.

H. Hammerschmid, Ernsbrunn 14 (N.-Oe.)
Prospekti na zahtevo zastoj! 29/8

Ivan Kacin, Ljubljana, Tabor 6, Jugoslavija,
tovarna harmonijev, glasovirjev in orgel

Uglašuje in popravlja cerkvene orgle, izdeluje harmonije od Din. 2100.— naprej. Zahtevajte cenik! 133

Suhe gobe (steinpilze)

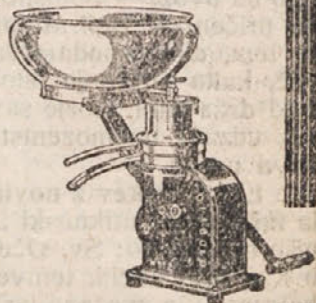
kupuje

trgovina Mory v Sinči vasi.

DIABOLO SEPARATOR

Orig. Švedski posnemalniki nedosegljivi v posnemanju in trpežnosti

DIABOLO
Ročne mlekarne
brzoparilniki,
šivalni stroji,
pralni stroji,
gnojnične pumpe
in sodi

Zastopniki povsod!
Zelo ugodni plačilni
pogoji!
Zahtevajte brezplačne
prospekte ali neobvezen
obisk našega zastopnika!

**DIABOLO
SEPARATOR,**
Wien VI.,
Gumpendorferstr. 41

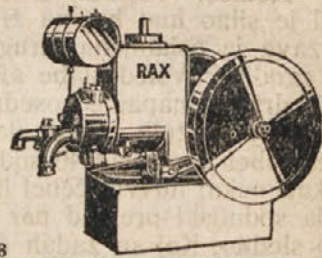
Zastopnik za Podjunsko dolino: **Josip Zirgoj** Globasnitz 16

VINCENC KRENOS

izprašani podkovni in kovaški mojster za vozove, trgovanje s stroji,

LOGA VAS, POŠTA VELDEN AM WÖRTHESSEE

Prodaja najbolj
znanih bencinskih
motorjev „Rax“ po
originalnih tovar-
niških cenah. Stro-
kovni nasveti in
pojasnila zastoj.

Inserirajte v Koroškem Slovencu!

VELIKA ODPRODAJA!

**Ves Celovec strmi nad nizkimi cenami v manufaktorni trgovini
SCHLICHTINGER, CELOVEC, WIENERGASSE 4.**

Obiščite nas in prepričali se boste o tem.

NEKATERI PRIMERI:

Oxford srajce	S 2-78	Damske srajce	S 1-38
Srajce iz flanela	S 3-48	Kombineže	S 1-88
Svilene zavihalne srajce	S 2-78	Reformne damske hlače	S 1-48
Gradl spodnje hlače	S 2-50	Obleke iz barhanta	S 6-90
Hlače iz barhanta	S 3-20	Bluze iz barhanta	S 4-80
Hlače iz sukaničnega blaga	S 5-50	Nogavice	S —69, —98, 1-48, 1-98
Kratke nogavice	S —49, —69, —68	Ženski telovniki	S 4-98, 7-50
Moški telovniki	S 7-98	Predpasniki iz modrega tiska	S 1-48
Moške flanelaste jopice	S 7-90		

kakor barhant, flanela, modni tisk, šifon, posteljne odeje, modne obleke, modni plašči, naramnice, ovratnice itd. vse po najnižjih cenah,

Govorimo slovenski!

131